

ANTONI MOLINER PRADA (1948-2020)

Jaume SOBREQÜÉS I CALLICÓ
Societat Catalana d'Estudis Històrics

Antoni Moliner Prada, membre de la nostra Societat Catalana d'Estudis Històrics, ens acaba de deixar. Amb ell se'n va un dels més sòlids i prolixos estudiosos de la Guerra del Francès o de la Independència i de les seves repercussions a Catalunya. D'entre la seva nombrosa aportació historiogràfica a aquesta temàtica, vull destacar, en aquesta apressada evocació —hem volgut parar la màquina d'impressió del *Butlletí* per deixar constància d'aquesta trista notícia—, algunes de les obres que podem considerar més rellevants i que han esdevingut clàssiques, i que, com a tals, conservaran plena validesa per sempre més. M'estic referint a *La Catalunya resistent a la dominació francesa, 1808-1812*, Barcelona, Edicions 62, 1989, i una de més recent, i de la qual es va fer ressò el nostre *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* (XXV, 2014, p. 394-397) en una ressenya de Josep Fontana [Antoni Moliner Prada (2010-2014). *La Guerra del Francès a Catalunya segons el diari de Raimon Ferrer*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona (Documents, 92), 364 p. Inclou un CD amb els 7 volums publicats per l'autor. Edició digital: Moliner Prada, Antoni [ed.]. *Barcelona cautiva 1808-1814*, publicació en PDF de lliure accés].

Qui amb més solvència que Josep Fontana —la pèrdua, prou recent, del qual plora encara la historiografia catalana— per posar en valor aquesta obra de Moliner? Ho va fer, com he referit, en el nostre *Butlletí*, en escriure el següent: «Antoni Moliner Prada té una llarga trajectòria en la investigació sobre la Guerra del Francès. Des d'una monumental tesis doctoral, presentada el 1981 i inèdita, en què estudiava comparativament les juntes provincials de Mallorca, Catalunya, Astúries i Lleó, ha publicat una sèrie de llibres sobre el tema, amb una especial dedicació a Catalunya; però la darrera de les seves aportacions, la

de completar els textos de la *Barcelona cautiva* del pare Raimon Ferrer, transcrivint-los dels manuscrits, em sembla la contribució més important que s'ha fet a la història de la Guerra del Francès, molt per damunt de les monografies, els col·loquis i les commemoracions més o menys circumstancials que ha suscitat el segon centenari del conflicte».

L'obra de Moliner va ser apreciada arreu d'Espanya i per part d'investigadors amb un arrelament professional fora de Catalunya. Una mostra: la que ofereix el professor de la Universidad Pública de Navarra Francisco Miranda Rubió, que en la ressenya que va publicar sobre el llibre de Moliner [*Tarragona (mayo-junio de 1811). Una ciudad sitiada durante la Guerra del Francés*, Madrid, C.S.I.C., Ediciones Doce Calles, 2011, 366 p.] va escriure: «De todo el aluvión de publicaciones [amb motiu del bicentenari de la Guerra del Francès] sobresale con creces el trabajo del profesor Moliner, por su enfoque, la gran cantidad de documentación que maneja, el tratamiento de las fuentes de primera mano y el tema, un episodio bélico trascendente e insuficientemente investigado como ha sido el sitio de Tarragona, tapado o cuando menos minusvalorado frente a otros más conocidos como los de Zaragoza y Gerona, pero no por ello de menores consecuencias».

D'altra banda, entre els meus llibres sobre aquest esdeveniment històric, m'ha aparegut un significatiu article de Moliner, publicat el 1990 dins les actes del Col·loqui que va tenir lloc a la Universitat Autònoma de Barcelona entre el 4 i el 6 de maig de 1989, sobre *Reacció i revolució a Catalunya i a Espanya, 1789-1837*, que porta per títol *Revolución francesa y liberalismo español. Aproximación al vocabulario político de 1808* (p. 387-405). S'hi pot llegir: «La Guerra de la Independencia, o Guerra del Francés como se la denomina en Cataluña, marca una etapa importante en la ruptura del Antiguo Régimen en España. En este caso la dinámica de la revolución vino desde fuera, por la invasión del ejército francés, y su proceso fue controlado por quienes no estaban dispuestos a perder sus privilegios, las clases dirigentes que impidieron su radicalización. El instrumento utilizado para ello fueron las Juntas, verdaderos poderes revolucionarios constituidos ante el vacío de poder existente, que reasumen la soberanía y se pusieron al servicio de las oligarquías locales» [*Revolución francesa y liberalismo español. Aproximación al vocabulario político de 1808*, p. 387-405].

Dos motius més personals d'agraïment a l'Antoni Moliner. El primer fa referència a la revisió que, conjuntament amb Maties Ramisa, va acceptar de fer al llibre *La identitat catalana en temps de Napoleó (1808-1814)*, que l'estimat

amic Lluís M. de Puig va deixar sense enllestir, quan es va produir la seva mort, i que em disposava a publicar dins del projecte que hem endegat des del Centre d'Història Contemporània de Catalunya sobre «El fet identitari al llarg de la història». Sense el seu suport, l'obra no hauria pogut ser publicada.

El lector d'aquest *Butlletí* trobarà en les seves planes «El bisbe Josep Pont i Gol i l'Església diocesana de Sogorb i Sogorb-Castelló (1951-1970)», que és el darrer que va escriure, i que, malauradament, ja no podrà veure editat. Ens plau publicar-lo com a record i homenatge a la seva persona i a la tasca brillant que realitzà com historiador. A més a més, l'Antoni era una persona simpàtica i de tracte cordial. No l'oblidarem.